

[Eva Møller]

der vil blive, man taler ikke på nogen måde om driftsudgifterne. Jeg forventer da, at disse mange ting, der skal ind, når man skal have musikbærende materialer, kræver udvidelse af de bestående biblioteksbygninger. Vi har da i hvert fald fra en række bibliotekarer hørt, at forholdene er trænge. Disse udgifter er der, så vidt jeg kan se, ikke på nogen måde skønnet over i ministerens lovforslag.

Jeg har hørt fra den lille kommune Trehøj i Vestjylland, at de mener, det vil koste dem 1 mill. kr. i anlægsudgifter at leve op til dette forslag, og 500.000–600.000 kr. i årlige driftsudgifter. Det synes jeg er noget, man skal lægge sig på sinde, når man ved, at kommunerne har et udgiftsloft.

Vi vil naturligvis medvirke i et sagligt udvalgsarbejde og prøve på at få pillet de værste mangler ud af dette lovforslag.

Brøndsted (V):

Så kom det lovforslag, vi ventede på så længe, bebudet så ofte, men atter udsat. Forventningerne har selvfølgelig været voksende, det måtte blive noget virkelig godt, når det endelig blev forelagt, troede vi. Men ærlig talt, det er ingen god lov. Den er ingen helhed, hverken ud fra den ene eller den anden synsvinkel. Den er knortet og kantet i sin formulering, uinspireret og usammenhængende. Bemærkningerne virker mest som den dårlige samvittigheds undskyldning. Bemærkningerne til § 2 er udenoms snak til de grupper, der føler sig svigtet. Bemærkningerne om skolebibliotekerne er moraliserende og formynderiske. Der var bebudet en enhedslov til glæde for centralister og til skræk for alsidigheden, men resultatet kan kun glæde meget få. Enheden er mangespaltet, og respekten for mangfoldigheden og forskelligheden er faktisk trådt under fode.

Ministeriet har barslet med et lovforslag, der må være særdeles tilfredsstillende for alle, der ønsker gode rammer for et grundlæggende område i dansk folkekultur og for dansk forskning og dansk videnskab. Ingen kan være tilfreds med lovforslaget. Nogle vil finde, at det er et skridt på centraliseringens vej, andre, at det er skridt på vej mod udjævning efter sædvanligt socialdemokratisk ønske om, at intet må være af høj saglig kvalitet for dem, der har forudsætninger for at bruge det. Loven er de tabte illusioners lov

og derfor, ærlig talt, ingen løsning. Lad det være sagt straks: der er så meget at afklare, at ændre, at vi ikke vil fremme forslaget vedtagelse i denne samling. Med dette lovforslag er der intet, der haster.

Det er dybt bekymrende at skulle antaste grundideen i såvel det forudgående kommissionsarbejde og betænkningen som i ministeriets arbejdsindsats for på grundlag af betænkningen at fremsætte et lovforslag. Opgaven er uløst, for målsætningen er simpelt hen forkert. Det er en fejl kombination, man har brugt. Det er bemærkelsesværdigt, at faktisk enslydende hører vi fra forskere, fra de højere læreanstalter, fra forskningsbibliotekerne, at denne lov ikke er god. Der er bastant modstand imod dens forsøg på at integrere de to biblioteksformer. Det danske folkebibliotek er en folkesag, et spørgsmål om spredning af boglig, litterær service m.m. til de yderste lokaliteter. Undervisning, forskning og videnskab er noget ganske andet. Sammensmeltning, enhed mellem disse elementer vil svække begge områder. Højnelse af folkebibliotekerne må ikke medføre en sænkning af niveauet på uddannelses- og forskningsområdet. Det skal ikke gøres folkeligt, men skal selvfølgelig også stå til rådighed for alt folket. Vi må jo da ikke glemme, at det gør vore forskningsbibliotekers materiale den dag i dag, men det forudsætter ikke en styrende enhed. Denne lov satser på enhed i biblioteksvæsenet. Filosofien er forkert, og den modarbejder den naturlige enhed mellem uddannelse, videnskab og forskning. Der er nemlig en naturlig samhörighed.

Det er ganske ufatteligt, at en minister med vor nuværende minister for kulturelle anliggenders forudsætninger og baggrund vil lægge navn til denne lov. Jeg nægter at tro, at hjertet – nej, at forstand og erfaring er med. Enhed mellem undervisning, uddannelse, forskning og videnskab er en naturlig constellation. Folkeoplysning har sin bredde, forskning m.m. har sin dybde. Det forhindrer ikke, at de to områder kan benytte fælles serviceinstitutioner i teknisk henseende: EDB, teknik, planlægning, indretning og meget, meget mere, og at de kan betjene hinanden i fornøden udstrækning. Ethvert forskningsbibliotek skal selvfølgelig lade sine materialer kanalisere ud gennem folkebiblioteket, når der er behov derfor, men det forudsætter ikke integration.